

Oponentský posudek diplomové práce Bc. Lucie Blábolové Frekvence a formy vyjadřování příslovečného určení v současné publicistice

Diplomová práce má velmi promyšlenou strukturu.

Teoretickým východiskem diplomové práce je vymezení termínů, které charakterizují stylovou oblast publicistickou a jsou v textu používány. Velmi přesně autorka charakterizuje jednotlivé druhy příslovečných určení. V této části autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou.

Za velmi vhodné považuji to, že diplomantka porovnává zastoupení různých druhů příslovečných určení ve dvou periodicích (Plzeňský deník a Hospodářské noviny) a ve dvou žánrech (komentář a zpráva). Analýza osmdesáti novinových textů je provedena velice pečlivě. Autorka sledovala jak výskyt příslovečných určení nevětných, tak větných. Výsledky jsou shrnuty v přehledných tabulkách na s. 30, 37, 43, 49, 59.

Na s. 34 uvádí autorka: *Žádný jiný výraz z místních určení však neprokázal výrazně se opakující frekvenci (nečekaně, rychle, důkladně, zpětně, čínsky)*. Měla však patrně na mysli určení způsobová.

Jednoznačně vymezit některé příklady příslovečných určení je velice obtížné. Na s. 34 autorka v souvislosti s vedlejšími větami příslovečnými příčinnými uvádí: „Stejně jako v komentářích HN se i mezi zprávami objevují věty příslovečné uváděné spojkou *když* (3) namísto spojky *protože* (Mark Zuckerberg ohromil publikum na pekingské univerzitě, *když* půl hodiny dokázal odpovídat na otázky v plynulé čínštině).“ Spojovací výraz tím-že by ukazoval spíše na větné adverbialie prostředku.

Na s. 39 autorka řadí k větným vyjádřením časových určení příklad *Vyhřívané sedáky se hodí, když je kostel poloprázdný a víra vlažná*. V tomto případě se nabízí i řazení k určení podmínky. Hranice mezi časovým a podmínkovým významem však není ostrá.

Autorka provádí velice dobře srovnání výsledků zjištěných analýzou textů.

Diplomová práce je velmi dobrá po stránce formální. K jazykové stránce mám následující připomínky.

Chybně užitý tvar vztažného zájmena jenž:

s. 14: ...tj. *apelativem, jenž* pojmenovává fyzikální objekt...

s. 17: *Jedná se o významový okruh příslovečných určení, jenž* označují děj/stav, který se uskuteční za všech okolností,...

S. 21: *Základem je obecně známá informace, jež* autor prostřednictvím komentáře doplňuje, hodnotí její společenský význam i předpokládané důsledky.

S. 31: *Druhým nejčastějším výrazem je adverbium meziročně, jenž* vyjadřuje opakování děje v nějakém časovém intervalu.

Stylisticky nevhodné samostatné postavení nepravé věty vedlejší:

S. 21: *Což od autorů vyžaduje náročnou tvořivou činnost zaměřenou na jasný cíl, a to sdělit a vysvětlit čtenáři něco nového, zajímavého a důležitého (Štorkán 1978, s. 28).*

Nesprávně užitý jmenný tvar adjektiva:

S. 22: *...dále vymezujeme příslovečná určení nevětná vyjádřena adverbium či nominální skupinou...*

Nesprávně užití přivlastňovací zájmeno:

S. 23: *Naši pozornost věnujeme i výrazu **hned**.*

Nadbytečná interpunkční čárka:

S. 36: *Poslední doloženou skupinou adverbiale, jsou určení prostředku v širokém smyslu.*

S. 43: Další typy adverbiale, se v analyzovaných textech nevyskytují.

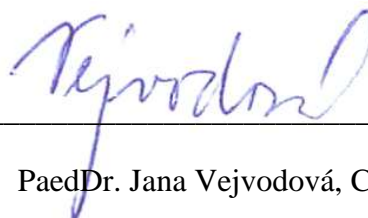
Chybný tvar:

S. 42: *V rámci určení příčinném v širokém smyslu sledujeme určení účelu...*

S. 48: *Zajímavým zjištěním je doklad dvou adverbiale původu označující východisko pro vznik nové skutečnosti.*

Celkově hodnotím diplomovou stránku jako velmi zdařilou a navrhuji hodnocení v rozmezí výborně až velmi dobře.

Plzeň 29. dubna 2015



PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,

oponentka diplomové práce